

SİVAS İLBEYLİ AVAZLARI

Mustafa DAĞDEVİREN

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığının bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-399-060-2	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Sivas İlbeyli Avazları	Yayıncı Sertifika No 47518
Editör Pınar DAĞDEVİREN ORCID iD: 0000-0002-8316-8524	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yazar Mustafa DAĞDEVİREN ORCID iD: 0000-0002-8855-5240	Bisac Code MUS000000
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	DOI 10.37609/akya.2495

Kütüphane Kimlik Kartı
Dağdeviren, Mustafa.

Sivas İlbeyli Avazları / Mustafa Dağdeviren, editör : Pınar Dağdeviren.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.

195 sayfa. : resim, şekil, nota. ; 160x235 mm.

Sözlük ve Kaynakça var.

ISBN 9786253990602

1. Müzik

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Sivas İli İlbeyli bölgesindeki 42 köyde ve Sivas merkezde yaşayan İlbeyli Türkmenleri müziğinin yapısal ve kültürel olarak analiz edilmesi adına gerçekleştirilen bu çalışma, müziğin kültürel perspektifte incelenmesinde, değişen paradigmalara karşılaştırılmasında ve sonuç üretilmesinde çeşitlilikleri ve benzerlikleri kültürel olarak ele alan ve müziğin kültürel olarak bakış biçimiyle analiz edilmesinde müracaat edilen bir disiplin olan etnomüzikoloji disiplini içerisinde yapılmıştır. Yapılan çalışma ile Sivas İlbeyli yöresi müziğinin araştırılması sırasında, bu müzik kültürüne sahip topluluklar araştırılarak, kültürel kodları çerçevesinde müzikal kimliklerinin açığa çıkarılması, kavramsallaştırılması ve bu müzikler üzerine söylem kurulması amaçlanmıştır.

Nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde gerçekleştirilen bu çalışmada etnomüzikoloji disiplininin faydalandığı “etnografik araştırma” deseni içerisindeki veri toplama araçları olan gözlem, görüşme, kayıt alma, analiz etme teknikleri kullanılmıştır. Ayrıca literatür tarama ve tarihsel araştırma teknikleri de kullanılarak İlbeyli yöresi müzik kültürü derinlemesine araştırılmış ve ilgili literatür taranmıştır.

Alan araştırması Sivas merkez İlbeyli köylerinde yapılmış olup yörenin önemli kaynak kişileriyle, yöre müziğini temsil eden ve önde gelen yerel-ulusal müzik icracılarıyla yüz yüze yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Bu kişiler yöredeki müzik kültürünün geçmiştaki ve şu andaki yaşayan geleneklerini taşıdıkları ve geleceğe aktarıcıları oldukları için kaynak olarak görülmektedir. Kaynak kişilerden kültürel yaklaşımların yanında çeşitli form, makam ve usullerde türküler derlenmiştir.

Sivas İlbeyli yöresine ait kolektif hafızasının müziksel bir sembolü olan ürünlerin kültürel ve yapısal olarak araştırılması ve tahlil edilmesi, bilimsel açıdan literatür oluşturması toplumsal ve kültürel görünümünün ortaya konulması hedefiyle yazılan bu kitap iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde kültür çözümlemesine kaynaklık edecek olan Sivas ili İlbeyli bölgesinin tarihsel, coğrafi, kültürel, etnik ve demografik yapısı sunulmuştur. İkinci bölümünde Sivas İlbeyli yöresinde alan araştırmasında derlediğimiz ve literatür taramasında ulaştığımız türküler yapısal ve kültürel olarak analiz edilerek, sonuçlar etnomüzikolojik olarak yorumlanmıştır.

Çalışmanın sonunda bir sözlük oluşturularak, yöresel olarak kullanılan sözcüklerin tanımları yapılmıştır. Son olarak da alan çalışması sırasında yörede derlenen İlbeyli avazlarının notaları verilmiştir.

Sivas İlbeyli Kabasakal köyünden babam Hasan DAĞDEVİREN'e ithafen...

TEŞEKKÜR

Kitabın düşünsel aşamasından yayınlanmasına kadar süreçte her zaman destek olan alan araştırmalarının koordinesini saylayan ve bizzat alan araştırmalarında yanımda olan Sivas İlbeyliler Derneği başkanı meslektaşım Dr. Öğr. Üyesi Âdem Uzun hocama, alan araştırmalarında yoldaşım olan ve türkülerin notaya alınmasında değerli katkıları bulunan Kültür Bakanlığı Sivas Devlet Türk Halk Müziği Korosu bağlama sanatçısı Sayın Onur Erdem'e, bir başka yol arkadaşım M. Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi Bağlama Öğretmeni Halil Bulut Ay'a, İlbeyli kültürüne halk edebiyatı perspektifinde katkılarıyla öne çıkan ve Güney Köyü derlemelerinde ev sahipliği yapan edebiyat öğretmeni yazar Mesut Karakaş'a yöreye ait repertuarı hafıza taşıyıcılığıyla günümüze kadar getiren İlbeyli müzik kültürünün mihenk taşlarından Sayın Bekir Güzeldağ'a, kitaba ait alan araştırmalarında önemli katkıları, yerel kültürün yaşaması için bütün bilimsel çalışmalara katkıda bulunmaya gayret eden değerli kaynak kişiler, Fuat Cebeci, Ömer Ceylan, Abdullah Toy, Recep Kızılkaya'ya, İlbeyli kültürünün gelecek kuşaklara aktarma konusunda yazınsal çalışmalarından faydalandığım Sayın Kadir Pürlü'ye,

Bana gönüllerini, kültürlerini ve sofralarını açan, benimle kültürünü, avazını, lokmasını paylaşan tüm İlbeyli ailesine,

En içten duygularıyla teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

1. SİVAS İLİ İLBeyLİ TÜRKMENLERİNİN TARİHSEL, COĞRAFİ, KÜLTÜREL, ETNİK VE DEMOGRAFİK YAPISI	1
1.1. Sivas İli İlbeyli Türkmenlerinin Kısa Tarihçesi	1
1.2. Sivas İli İlbeyli bölgesinin Coğrafi Yapısı	10
1.3. Sivas İli İlbeyli Türkmenlerinin Kültürel, Etnik ve Demografik Yapısı	11
2. SİVAS İLİ İLBeyLİ TÜRKMENLERİNDE YAPISAL VE KÜLTÜREL ÇERÇEVEDE MÜZİK GELENEĞİ.....	14
2.1. Sivas İlbeyli Türkmenlerinde Kültürel Açıdan Müzik.....	15
2.2. Uzun Havalar	18
2.3. Ağıtlar	22
2.4. Gelin Türküleri.....	32
2.5. Oturak Türküleri (Avazları).....	38
2.6. Güzelleme	50
2.7. Taşlama.....	55
2.8. Kahramanlık Türküleri ve Destanlar	57
2.9. Halaylar	59
2.10. İş (Hon) Türküleri	74
2.11. İlbeyli Yöresi Sazları	76
2.12. İlbeyli Türkmen'lerinde Ozanlık Geleneği	82
2.13. İlbeyli Köy Odaları ve Müzik Kültürü	93
2.14. İlbeyli Türkmen Festivalleri	97
3. SONUÇ	101
4. İLBeyLİ AVAZLARI NOTALARI	103
KAYNAKÇA	176

Görseller Dizini

Görsel 1. Ot Bitmedi (Türkmen Bozlağı)	20
Görsel 2. Ben Bir Pınarım da Kıvrak Akarım	21
Görsel 3. Uludere	24
Görsel 4. Adana'da Garip Mezar	25
Görsel 5. Akşamleyin Haber Geldi	26
Görsel 6. Etem Oğlan.....	27
Görsel 7. Celal Oğlan	28
Görsel 8. Eşim Oy Oy	29
Görsel 9. Vurma Gardaş	31
Görsel 10. Açma Pencereyi.....	34
Görsel 11. Çaktılar çakmak Taşını.....	35
Görsel 12. Gelin Geldi.....	36
Görsel 13. Gelin alma/indirme havası	37
Görsel 14. Bir Bulut Kaynar Sivas Elinden.....	40
Görsel 15. Ben Ölürüm.....	41
Görsel 16. Neden Sonra.....	42
Görsel 17. Kenan Yar	43
Görsel 18. Dama Burdan Çıkarım.....	43
Görsel 19. Arpada Biçtim	45
Görsel 20. Ötelerde Uçan Kuş.....	46
Görsel 21. Gökte Uçan Teyyare	47
Görsel 22. Irganma Kavak Seni Budarım.....	48
Görsel 23. Gönül Verdim	49
Görsel 24. Hurşut	50
Görsel 25. Ayrılamam Gülüm Senden (Güzelleme)	51
Görsel 26. Sevdan Elbeyli'yi	52
Görsel 27. Güney Köyü	53
Görsel 28. Bir Köy.....	54
Görsel 29. Güney Köyü (Hanlıdan Çıkınca).....	55
Görsel 30. Bizim Köyün Ağaları.....	56
Görsel 31. Atam Bize Çalış dedi	58
Görsel 32. Fırat Kalkanı	59
Görsel 33. Darala Güzel Oyna.....	62
Görsel 34. Irmak Kıyısında Sarı Gazeller.....	63

Görsel 35. Süpürgesi Yoncadan.....	64
Görsel 36. Piç Ardiç Pürlenir mi	65
Görsel 37. Koçları Vurdum Dereye.....	66
Görsel 38. Koçları Vurdum Dereye	67
Görsel 39. Çift Minderin Göbeği.....	68
Görsel 40. Duman Geliyor Duman	69
Görsel 41. Süpürge Döşürür	70
Görsel 42. Çalı Sürdüm Ocağa	71
Görsel 43. Hay Hay	72
Görsel 44. Bezirgân Başı	74

Notalar Dizini

Nota 1. Ot Bitmedi (Türkmen Bozlağı).....	104
Nota 2. Ben Bir Pınarım Da Kıvrak Akarım	105
Nota 3. Uludere	107
Nota 4. Adana'da Garip Mezar	109
Nota 5. Akşamleyin Haber Geldi	111
Nota 6. Etem Oğlan.....	113
Nota 7. Celal Oğlan	115
Nota 8. Eşim Oy Oy	118
Nota 9. Vurma Gardaş	120
Nota 10. Açma Pencereyi.....	122
Nota 11. Çaktılar Çakmak Taşını	123
Nota 12. Gelin Geldi.....	125
Nota 13. Gelin alma/indirme havası	127
Nota 14. Bir bulut kaynadı Sivas elinden.....	128
Nota 15. Ben Ölürüm.....	130
Nota 16. Neden Sonra.....	131
Nota 17. Kenan Yar	133
Nota 18. Dama Burdan Çıkarım.....	134
Nota 19. Arpada Biçtim	136
Nota 20. Ötelerde Uçan Kuş.....	138
Nota 21. Gökte Uçan Teyyare	139
Nota 22. Irgalanma Kavak Seni Budarım.....	140
Nota 23. Gönül Verdim	141
Nota 24. Hurşut	143
Nota 25. Ayrılamam Gülüm Senden (Güzelleme).....	144
Nota 26. Sevdan Elbeyli'yi	146
Nota 27. Güney Köyü	147
Nota 28. Bir Köy	148
Nota 29. Güney Köyü (Hanlı'dan Çıkınca)	150
Nota 30. Bizim Köyün Ağaları.....	152
Nota 31. Atam Bize Çalış dedi	154
Nota 32. Fırat Kalkanı	157
Nota 33. Darala Güzel Oyna.....	159
Nota 34. Süpürgesi Yoncadan	160
Nota 35. Irmak Kıyısında Sarı Gazeller.....	162
Nota 36. Piç Ardıç Pürlenir mi.....	163
Nota 37. Koçları Vurdum Dereye.....	164
Nota 38. Koçları Vurdum Dereye	165
Nota 39. Çift Minderin Göbeği.....	167
Nota 40. Duman Geliyor Duman.....	168
Nota 41. Çalı Sürdüm Ocağa	169
Nota 42. Süpürge Döşürür	171
Nota 43. Hay Hay	172
Nota 44. Bezirgan Başı	173

Resimler Dizini

Resim 1. Çallı Köyünde Gelin Başı.....	33
Resim 2. Halay.....	61
Resim 3. Addurahman Toy'un sazı (Foto Mustafa Dağdeviren 2022)	78
Resim 4. Ömer Ceylan	79
Resim 5. Fuat Cebeci	81
Resim 6. Bekir Güzeldağ.....	84
Resim 7. Ömer Ceylan.....	86
Resim 8. Abdurrahman Toy.....	87
Resim 9. Aşık Hitabi.....	88
Resim 10. Recep Kızılkaya.....	90
Resim 11. Fuat Cebeci.....	91
Resim 12. �şık İsmeti.....	92
Resim 13. İlbeyli Aylı Köyü, Ahmet Turan Sarıyıldız Odası	95
Resim 14. İlbeyli Aylı Köyü, Ahmet Turan Sarıyıldız Odası içi	96
Resim 15. 2011 Festivali Koyuncu köyünden Halay başı İbrahim Kantar	98
Resim 16. Sivas İlbeyli Y�r�k Türkleri Kurultayı	98
Resim 17. Mesut Karakaş'ın şark odası (Güney Köyü).....	181
Resim 18. �şık �mer Ceylan'ın evi (Güney Köyü).....	181
Resim 19. Sivas İlbeyliler Derneği	182
Resim 20. Güney Köyü Derleme Gezisi.....	182
Resim 21. Aşık Recep Kızılkaya (Sivas İlbeyliler Derneği)	183
Resim 22. Bekir Güzeldağ	183

KAYNAKÇA

- Albayrak, N. (2009). Türk Halk Şiirinde Biçim Ve Tür Sorunu. Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, 2 (3-4), 133-186. <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Mahder/Issue/36158/406937>
- Atak, O., Tatar, S. ve Tunasel, A. (2017), Kültürel Miras Oluşumunda Festivallerin Yeri Ve Önemi: Fethiye Müzik Köyü Üzerine Bir Değerlendirme Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 10 Sayı: 52, Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2017.1989>
- Aslanoğlu, İ. (2006). “Mustafa Rahmi”. *Sivas Meşhurları II*. Sivas: Sivas Valiliği Yay.
- Assmann, J. (2001). Kültürel Bellek: Eski Yüksek Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik, Çev. Ayşe Tekin, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Ataman, S. Y. (1992), Eski Türk Düğünleri Ve Evlenme Rit’leri, Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Başgöz, İ. (1947), Seyahat Raporları: I. Doğu Anadolu’da Folklor Derlemeleri,
- Burton R. & John W.. (2000). Culture And The Human Body, An Anthropological Perspective, Waveland Press, Inc., Long Grove, Illinois, Usa.
- Büyükyıldız, Z. H.(2009). Türk Halk Müziği. İstanbul: Papatya Yayıncılık.
- Büyükyıldız, H. Z. (2015) Türk Halk Müziği, Ulusal Türk Müziği, Arı Sanat Yayınları, İstanbul.
- Canozan, A. Ş. (2018), Hayatı ve Şiirleriyle Aşık Noksani, Sivas Belediyesi Yayınları, Sivas
- Çakmak, S (2022), Etnomüzikoloji Bağlamında Psikanalitik Bir Yaklaşımla Doğu Ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki Ağıtlar, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halkbilimi Anabilim Dalı Doktora Tezi Ankara,
- Dağdeviren, M. (2021a). İnanç Müziği Etnolojisi Perspektifinde Arguvan Yöresi “İçeri Makamı” Üzerine Yapısal ve Kültürel Analiz. Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Dağdeviren, M. (2021b) Müziğin Bir Boyutu Olan DoğaÇalamaya Müzik Kültürünün Etkisi, Uluslararası Müzik Ve Güzel Sanatlar Eğitimi Sempozyumu International Music And Fine Arts Education Symposium, Sivas Cumhuriyet University, Turkey
- Dağdeviren, M. (2022a). “Müziksel Öğelerin Kültürel Kimlik Oluşturmadaki Rolünün Etnomüzikolojik Yansımaları”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 48, Denizli.
- Dağdeviren, M. (2022b) Çeşitli Müzik Kültürlerinde Çağrı Yanıt Yönteminin Kullanıldığı İş Şarkıları, Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, 2022, Cilt: 15, Sayı: 37, 291-308.
- Dağdeviren, M. (2022c). Sivas müzik kültürü perspektifinde geleneksel 14. uluslararası aşıklar bayramı. Aşık Şəmşir və S.Vurğunun xatirəsinə həsr edilmiş “Aşık sənəti və yazılı ədəbiyyat” mövzusunda Beynəlxalq Elmi Konfrans, Yayınlanmamış Bildiri, Qazax.

- Dağdeviren, M. (2022d). Sivas İli İlbeyli Türkmen Avazları Üzerine Yapısal Ve Kültürel Analiz. Motif Akademi Halkbilimi Dergisi , 15 (40) , 1343-1355 . Doi: 10.12981/Mahder.1199540
- Demren, Ö. (2019). Sözlü Kültürümüzde Sivas Dügün Türküleri, Gelin Kitabı, Edi: Emine Gürsoy Naskali - Aysel Güneş, Kitabevi 700, 1. Baskı İstanbul.
- Dilçin, C. (2016). Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Dumbrill, (1998) Organology- Lutes, Book III, The Archaeomusicology of the Ancient Near East, published by the Tadmora Press, London.
- Duygulu, M. (2009), Saz, TDV İslâm Ansiklopedisi,36. Cilti İstanbul.
- Duygulu, M., (2014), Türk Halk Müziği Sözlüğü, Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Emnalar, A. (1998). Tüm Yönleri İle Türk Halk Müziği Nazariyatı, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Erkul, A. (2002), Eski Türklerde Evlenme Gelenekleri, Türkler Cilt 3, İlk Çağ, Yeni Türkiye Yayınları Ankara,
- Eroğlu, T. (1999). Türk Halk Oyunları El Kitabı, Ankara: Mars Basım Hizmetleri.
- Eroğlu, T. (1998). Türk Halk Oyunlarının Sahnelenmesinde Sahne Düzeni Uygulamasının Gerekliliği Ve Ortaya Çıkan Problemler, Sempozyum Bildirileri, Ankara.
- Eroğlu, T. (2010). Türk Dans Antropolojisine Giriş, Yurt Renkleri Yayınevi, Ankara.
- Foreman I. (2005). The Culture And Poetics Of Jazz Improvisation, School Of Oriental And African Studies, University of London,
- Göka E. (2006) İnsan Kısım Kısım: Toplumlar, Zihniyetler, Kimlikler, Ankara: Aşına Kitaplar,
- Göker, Y. (1998). Şarkışla'nın Sosyo Kültürel Ve Dini Yapısı Üzerine Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gülyeryüzlü, M (2022), "Anadolu Sahası Türkülerinde Gelin", T. C. Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili Ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Türk Dili Ve Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Konya.
- Güven, M, (2013), Anadolu Ağitlerinin Türküleşme Süreci Ve Üç Ağit Örneği, folklor/edebiyat, cilt:19, sayı:75, 2013/3 117.
- Güzeldağ, B. (2010), Orda Bir Köy Var "Gazibey Köyü" S:323-324
- Güzeldağ, B. (2020), http://www.sivaspostasi.com.tr/haber/ruhsatsiz_mektepler-7639.html Erişim Tarihi:14.01.2023
- Güzeldağ B. <http://www.sivaspostasi.com.tr/haber/sularin-oguttugu-unlar-7180.html>, 14.01.2023
- Giritlioğlu, İ, Olcay, A, Ve Özekici, Y. K. (2005). "Bir Turizm Çeşitliliği Olarak Festival Etkinliklerinin Sınıflandırılması: Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme", Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, S. 306-323.
- Gül, K, Erdem, B. ve Gül, M. (2013). "Yerel Festivallerin Etkinliğine Bağlı Ziyaretçi Kazanımları: Sındırgı Yağcıbedir Festivali Örneği", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, (18)2, S.213-239.
- Gürdal, (2010) <http://www.musikidergisi.net/?p=1674>). Erişim Tarihi 22.05.2019.

- Haşhaş, S. (2017) “ Geleneksel Türk Halk Müziğinde Yörelere Özgü Müzikal Kimlik Saptamaları: Doğu Anadolu Bölgesi Örneği” (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- İmamverdiyev, İ. C. ve İmamverdi, A., (2020), Azerbaycan Raks Havaları Atlası 1. Cilt *Kaytağı*, İksad Yayınevi, Ankara.
- Kafesoğlu, İ. (2002) Türkmen Adı, Manası ve Mahiyeti, Türkler Cilt 4 (Orta Çağ), Yeni Türkiye Yayınları, Ankara [s.580-584]
- Kaplan, A. (2013), Kültürel Müzikoloji, Bağlam Yayınları, İstanbul.
- Karakaş, M. (2002) Güney Köyü Folkloru, (Basılmamış Lisans Tezi), Sivas
- Kaya, D. (2009). *Sivas Halk Şairleri*. C. 1. Sivas: Önder Matbaacılık.
- Kaya D. (2010), Sivas'ta Suda Boğulmalara Ve Sel Baskınlarına Bağlı Söylenmiş Ağıtlar, - Yıl 99 - Sayı 269
- Kaya, D. (2011). Sivas Halk Oyunları, Halk oyuncularını Davul ve Zurna Sanatçıları, Sivas Fasıl Heyeti Aşıklar ve Halk Oyunları Derneği Yayınları, Sivas.
- Kaya, R. Sivas'ta Türkü Kültürü ve Sivas Türküleri <https://www.sivaskulturenvanteri.com/sivasta-turku-kulturu/>
- Keskin, A. (2020), Halay Değildir! Peki Ya Halay? Ana Çizgileriyle Halayın Kültürel Serüveni, Folk/Ed. Derg, 2020; 26(4):781-811, Doi: 10.22559/Folklor.1329, Folklor
- Kılıç, M. (2002), Geleneksel Köy Seyirlik Oyunları Halk Dansları ve Ezgileriyle Sivas, Ege Üniversitesi Basımevi Bornova.
- Kızılkaya, R. (2013), *Sedamız da Davamız da Tek Vatan*, Sivas.
- Kuzucu, K. (2004). Osmanlı Döneminde Sivas İlbeylileri Ve İlbeyli Kazası. Otam Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma Ve Uygulama Merkezi Dergisi, 15 (15) , 165-183. Doi: 10.1501/Otam_0000000510
- Kuzucu, K. (1996), XIX Yüzyıl Ortalarında İlbeyli Kazasının Sosyal Ve İktisadi Durumu, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum.
- Küçükçelebi E, A. (2002), Uzun Havalalar, Halk Müziği Ve Yayınları Dizisi: 23, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Melikoff, I., (1993), Uyur İdik Uyardılar, Alevi Bektaşî Araştırmaları, Çev. Turan Alptekin, Cem Yayınevi, (1. Baskı), İstanbul.
- Mustan Dönmez, B. (2008), “Müziksel Bir İletişim Biçimi Olarak Anadolu Ölüm Ağıtları”, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi. Vol. 32, No: 1. S. 139–148.
- Mustan Dönmez, B., (2019), Etnomüzikolojinin Temel Kavramları, Kavramlar Terimler İsimler, Müzik Bilimleri Dizisi 18, Bağlam Yayınları (1. Baskı), İstanbul.
- Özbiçgin, M. Ö. (2003). Zeybeklik Kurumu Ve Zeybek Oyunları, İzmir: Ege Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Özdeğer, O, M. (2019), Sivas İlbeyli Köylerinde Köy Odaları Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

- Özdemir, E. (2016). Performans Teori, Âşık Fasılları Ve Doğaçlama, Rast Müzikoloji Dergisi Uluslararası Müzikoloji Dergisi, Doi:10.12975/Rastmd.2016.04.03.00093
- Özgül, M., Turhan, S. Ve Dökmetaş K. (1996), “Notalarıyla Uzun Havalarımız” Ankara.
- Öztürk vd. (2017). Sivas Ellerinde Sazım Çalınır, Sivas Türküleri ve Oyun Havaları, 2. Cilt. İstanbul.
- Paçacıoğlu B. (1987), Sivas İlbeyli Ağzı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Paşaoğlu, S. (2005), “Müzikal-Kültürel Kimlik Oluşumunda Okul Müzik Eğitiminde Kullanılan Halk Türkülerinin Rolü: Türkiye, Bulgaristan, Macaristan Örneği” (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Pürlü, K. (2020). Tarihi Ve Kültürüyle Geçmişten Günümüze İlbeyli Aşireti. Elbeyli Dergisi, 1, 8-12.
- Pürlü, K. (2002). Sivas'ta İlbeyli Türkmenleri, C. 1, Sivas.
- Pürlü K. (2017), Sivashlı Bir Halk Şairi: Hitabî <https://www.kadirpurlu.com.tr/sivasli-bir-halk-sairi-hitabi/> (Erişim Tarihi 11.11.2022)
- Pürlü, K. (2018), Hayatı ve Şiirleriyle Halk Şairi Hitabi, Sivas Belediyesi Yayınları, Sivas.
- Pürlü, K. (2020). <https://www.kadirpurlu.com.tr/tarihi-ve-kulturuyle-gecmisten-gunumuze-ilbeyli-asireti/> Erişim Tarihi 01.07.2022
- Ramaut-Chevassus, B. (2011). Müzikte Postmodernlik, Çev. İlhan Usmanbaş, İstanbul: Pan Yayıncılık
- Reinhard, U.-Pinto, T. O. (2019), Türk Aşık ve Ozanları, Çev:Elif Damla Yavuz, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Sarisözen, M. (1962), “Türk Halk Musikisi Usulleri” Resimli Posta Matbaası Ltd. Şirketi, Ankara.
- Saygı, H. B., (1998), “Türklerin Müslüman Olması Ve Anadolu'ya Gelmesi”, ‘Cem Vakfı Anadolu İnanç Önderleri Birinci Toplantısı’ Alevi İslam İnancının Öncüleri Dedeler Babalar Ozanlar Ne Düşünüyor, İpomet Matbacılık, İstanbul.
- Saygun, A. A. (1963); Rize, Artvin ve Kars Havalisi Türkü Saz Ve Oyunları Hakkında Bazı Malûmatlar, Ankara.
- Spycket A, (1972), La Musique Instrumentale Mésopotamienne. In: Journal Des Savants, N° Pp. 153-209
- Şahin, İ. (1987) Osmanlı Devrinde Konar-Göçer Aşiretlerin İsim Almalarına Dair Bazı Mülâhazalar Sayı: 13 Sene: 1983 – 1987, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Dergisi Prof. Dr. İbrahim Kafesoğlu Hatıra Sayısı Edebiyat Fakültesi Basımevi İstanbul.
- Şenel, S. (1988), Türk Edebiyatında Ağıt, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C.1, İstanbul.
- Şenel, S. (1991) Türk Halk Musikisinde Uzun Hava Tanımları Ve Bu Tanımlar Etrafında Ortaya Çıkan Problemler”, *İv. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri* ,

Topcu, N. (2018), *Âşık İsmeti, Hayatı âşıklığı Şiirlerinden Seçmeler*, Sivas Belediyesi Yayınları

TRT Nota Arşivi Rep No:560

TRT Türk Halk Müziği Repertuarı No:709

Tüysüz, C. (2002), *Türkmenler, Türkler Cilt 4 (Orta Çağ)*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara.

Uğur, A. (2015), *Müzik Coğrafyası: Türkülerdeki Coğrafya*, Bilig Yaz 2015 / Sayı 74

Uzun, A. (2022) *Sivas'ta Kadim Bir Türkmen Topluluğu: İlbeyliler/Elbeyliler*, *Türk Tarihi Araştırmaları I (Kültür, Dil, Tarih, Coğrafya, Eğitim)* Edi: Gül, O. K. ve Çakır, P. Ankara.

Wells, C., (1972), *İnsan Dünyası (Man In His World) Çev: Erzen Onur, Remzi Kitabevi, (Birinci Baskı), İstanbul.*

İnternet Kaynakları

<http://www.kars.gov.tr/> Erişim Tarihi 03.04.2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=2yfqns2m7pw> Erişim Tarihi 25.08.2022

<https://elbeyliler.wordpress.com/2017/06/10/sivas-elbeyli/> Erişim Tarihi 02.06.2022

<https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi 14.01.2023

<https://www.youtube.com/watch?v=1UCzNgk2nUc>

<https://nedir.ileilgili.org/herg> (Erişim Tarihi 16.01.2023)

<https://kelimeler.gen.tr/soyha-nedir-ne-demek-280143> Erişim Tarihi 16.01.2023)

Kişisel Görüşme

Ramazan Çaylak Kişisel Görüşme Kabasakal Köyü 06.06.2022

İbrahim Kantar Kişisel Görüşme 11.11.2022 Sivas, Merkez

Bekir Güzeldağ (Araştırmacı, Tv Yapımcısı, Kaynak Kişi) Kişisel Görüşme

Ömer Ceylan Kişisel Görüşme Güney Köyü

Fuat Cebeci Kişisel Görüşme, Güney Köyü

Abdurrahman Toy Kişisel Görüşme

Kadir Pürlü (Araştırmacı Yazar) Kişisel Görüşme

Adem Uzun, İlbeyli Çevresini Geliştirme ve Yardımlaşma Derneği Başkanı, Kişisel Görüşme 12.10.2022

Mesut Karakaş (Araştırmacı Yazar) Kişisel Görüşme, Sivas Merkez.